

Cercle d'histoire
d'archéologie et de
folklore d'Uccle
et environs

Geschied- en
heemkundige kring
van Ukkel
en omgeving

A.S.B.L.

Siège : 9, rue Robert Scott, Bruxelles 18.

Tél : 76.77.43.

Zetel : Robert Scottstraat 9

Brussel 18. Tel : 76.77.43.

Bulletin n° 14 - Mars 1968.

Bulletijn nr 14- Maart 1968.

LE CERCLE D'HISTOIRE, D'ARCHEOLOGIE ET DE FOLKLORE D'UCCLE
ET ENVIRONS.

Ce cercle a été constitué en septembre 1966 et a pris en 1967 la forme d'association sans but lucratif. Il groupe actuellement une centaine de membres. Il s'est donné pour but d'étudier et de faire connaître le passé d'Uccle et des communes environnantes. Par ailleurs il voudrait dans cette région qui connaît actuellement une évolution extrêmement rapide, obtenir la sauvegarde de quelques éléments valables qui témoigneraient du passé. Afin de réaliser ses objectifs, le cercle édite un bulletin mensuel dont quatorze numéros ont déjà paru, et qui a publié un certain nombre d'études originales consacrées à différents aspects de l'histoire de la région. Il organise également des conférences et des visites à différents monuments et curiosités. Ces activités sont annoncées, dans la mesure du possible, dans le "Wolvendael" et sont, sauf mention contraire, gratuites et ouvertes à tous. Le cercle a également constitué un groupe de recherche archéologique; celui-ci outre la découverte de nombreux objets et éclats en silex néolithiques, a pu mettre à son actif la découverte et la fouille complète d'une cave romaine à Buizingen. Cette fouille a permis de mettre à jour, l'existence d'un atelier de fabrication de pierres à aiguiser, apportant ainsi une contribution originale à l'histoire de la période romaine dans notre région. Par ailleurs, avec l'aide de l'administration communale d'Uccle, le cercle a mis sur pied la présente exposition. Enfin le cercle s'est préoccupé de la sauvegarde de différents témoins du passé, et notamment de l'ancien moulin du Neckersgat en faveur duquel de nombreuses démarches ont été entreprises.

Le cercle fait appel à tous ceux, qui s'intéressent à l'une ou l'autre de ses activités, ou qui simplement adhèrent aux objectifs qu'il poursuit.

Quelques renseignements.

Administrateurs : M. Jean-M. Pierrard (Président), M. Jean Deconinck (Vice-Président), M. Adrien Claus (trésorier), Madame Dubois-Pierrard (secrétaire), M. Fernand Borné, M. le Pasteur Emile Braekman, M. Henry de Pinchart de Liroux, M. Philippe Jeanmart, Mademoiselle Yvonne Lados van der Marsch, M. Paul Léonard et M. Michel Maziers.

Parution des statuts : Moniteur du 7 décembre 1967.

Siège social : 9 rue Robert Scott, Uccle- Téléphone : 76.77.43.

Montant actuel des cotisations :

Membres de soutien : 100F.

Etudiants : 50F.

Membres protecteurs : 200F. minimum.

N° du C.C.P. 622.07.

DE GESCHIED- EN HEEMKUNDIGE KRING VAN UKKEL
EN OMGEVING

De Kring werd opgericht in september 1966. In 1967 kreeg hij de vorm van een vereniging zonder winstbejag. Hij telt thans een honderdtal leden.

Het doel van de Kring is het verleden van Ukkel te bestuderen en meer bekendheid te geven. Hij willt er tevens toe bijdragen in onze snel evoluerende streek een aantal eerbiedwaardige getuigen van het verleden voor vernieling te vrijwaren. Om dat doelwit te bereiken geeft de Kring een maandblad uit waarvan reeds 14 nummers verschenen zijn met oorspronkelijke bijdragen over uiteenlopende aspecten van de Geschiedenis van de streek. Hij organiseert tevens lezingen en beroeken aan monumenten en bezienswaardigheden. Deze activiteiten worden in de mate van het mogelijke aangekondigd in "De Wolvendael". Ze zijn, behoudens andersluidende mededeling, gratis en voor iedereen toegankelijk.

De Kring heeft ook een archeologische opzoekingsgroep opgericht. Benevens de opgraving van talrijke neolithische voorwerpen en silexscherven heeft hij te Buizingen een Romeinse kelder ontdekt en volledig uitgegraven. De opdelvingen hebben het bestaan van een werkplaats voor het vervaardigen van slijpstenen aan het licht gebracht en hebben aldus een volwaardige bijdrage geleverd tot de kennis van de geschiedenis van het Romeinse tijdvak in onze streek.

Daarnaast heeft de Kring, met de welwillende steun van het Gemeentebestuur, de huidige tentoonstelling op touw gezet. Tenslotte heeft de Kring zich ingezet voor de vrijwaring van enkele behoudenswaardige getuigen van ons verleden, o.a. de Neckersgatmolen. Om deze molen te redden werden tal van stappen gedaan.

De Kring richt een oproep tot allen die voor zijn activiteiten belangstelling hebben of zich solidair voelen met de nagestreefde doeleinden.

Enkele inlichtingen

Beheerders : de h. Jean-M. Pierrard (Voorzitter), de h. Jean Deconinck (Ondervoorzitter), de h. Adrien Claus (Penningmeester), Mw. Dubois-Pierrard (Secretaresse), de h. Fernand Borné, Dominee Emile Braeckman, de h. Henry de Pinchart de Liroux, de h. Philippe Jeanmart, Mej. Yvonne Lados van der Mersch, de h. Paul Léonard en de h. Michel Mazier.

Publicatie van de statuten : Staatsblad van 7 december 1967.

Maatschappelijke zetel : Robert Scottstraat 9, Ukkel. Telefoon : 76.77.43.

Huidig bedrag van het lidmaatschapsgeld :

Steunend lid : 100 Frs.

Student : 50 Frs.

Beschermend lid : 200 Frs minimum.

Postnummer : 622.07.

INTRODUCTION A L'HISTOIRE D'UCCLE

Les premiers documents d'archives qui mentionnent Uccle datent du XIIe siècle. En 1795, la Révolution Française érige Uccle en commune, en agglomérant les territoires suivants, jusqu'alors indépendants les uns des autres :

1. Le village d'Uccle, domaine des ducs de Brabant.
2. La seigneurie de Carloo.
3. Le seigneurie de Stalle.
4. Le couvent de Boetendael.
5. Une partie de la forêt de Soignes.

En conséquence, l'histoire d'Uccle peut se diviser en trois périodes :

- avant le XIIe siècle : pas d'histoire réelle faute d'archives.
- du XIIe au XVIIIe siècle : histoire répartie en cinq grands chapitres.
- du XIXe siècle à nos jours : histoire unifiée de la commune d'Uccle.

Avant le XIIIe siècle :

Faute de documents il n'y a pas d'histoire; seule nous reste la légende mais celle-ci est jolie. En 804, le Pape Léon III accompagné de Charlemagne, vint consacrer l'église Saint Pierre à Uccle. Carloo rappelle le nom de l'Empereur ; Calevoet, Karel-te-Voet, un passage à gué des illustres voyageurs; Stalle l'endroit où ils s'abritèrent avec leurs chevaux.

Uccle, village ducal

Le première mention d'une église d'Uccle date de 1105. Le village qui relève des ducs de Brabant, serpente entre les puissantes seigneuries de Stalle et de Carloo. Dès le XIIIe siècle, il est le siège de l'échevinage d'Uccle qui étendait sa juridiction sur une grande partie du Brabant, et subsista jusqu'en 1795.

Monsieur Vanderkindere estime que le comté de Bruxelles, aurait dû s'appeler comté d'Uccle à une époque où Uccle était le chef-lieu de Bruxelles.

Les premiers échevins d'Uccle qui nous soient connus remontent au XIIIe siècle. En perte d'influence, l'échevinage d'Uccle fut réorganisé par Philippe-le-Bon en 1431.

Seigneurie de Carloo

Trois châteaux successifs s'élevèrent à l'emplacement de l'actuelle place Saint Job. Les seigneurs appartiennent aux grandes familles lignagères : Carloo, Meerte, Hinckaert, van den Heetvelde, van der Noot.

Quelques grandes figures illustrent l'histoire de cette seigneurie :

- En 1209 pour la première fois, le nom de Carloo apparaît dans un acte.
- Plusieurs membres de cette famille furent échevins d'Uccle ou de Bruxelles : Wouter I (1237-1250), Wouter II (1297-1299), Jean II (1426-1434-1440).

De même furent échevins de Bruxelles : Jean Meerte (1441-1442-1454) et Peeter van den Heetvelde (1465-1466, 1470/1, 1476/7, 1481/2), autres seigneurs de Carloo.

Thierry van den Heetvelde fut maître forestier de Brabant (1489-1505 et 1514-1522). Il fit construire vers 1520 le second château de Carloo, et fut conseiller de Philippe-le-Beau puis de Charles-Quint.

Gaspar van der Noot, dévoué au comte d'Egmont, tenta d'assassiner le duc d'Albe en 1568. Banni, il devint le premier Rittmeister de l'armée des Gueux sous Guillaume d'Orange.

En 1650 Gilles van der Noot, fait procéder au bornage de sa seigneurie ce qui nous donne les limites précises de celle-ci.

En 1696 Roger Wauthier van der Noot reçoit en son château de Carloo le gouverneur Maximilien Emmanuel de Bavière à l'occasion du baptême de son septième fils.

Il avait fait construire le troisième château de Carloo en 1665.

Sous Jean Joseph Philippe junior, le troisième château de Carloo est incendié par les troupes autrichiennes lors de la Révolution Brabançonne.

Seigneurie de Stalle

Dix-sept familles au moins donnèrent des seigneurs à Stalle. Nous nous contenterons de relever ici les grands événements de l'histoire de cette seigneurie.

- La famille de Stalle, connue dès le XIIIe siècle, semble descendre par bâtardise des comtes de Louvain qui devinrent les ducs de Brabant.

- Quatre Florent de Stalle se succèdent de père en fils au XIVE siècle, deux furent échevins de Bruxelles, un autre compagnon d'armes du duc Jean III de Brabant.

- Stalle connu sa période d'or sous Walter de Kersbeke, et posséda dès lors son propre échevinage.

- Le premier château de Stalle se trouvait à l'emplacement de l'actuelle propriété Allard, non loin de la chapelle de Stalle.

- Le plus prestigieux seigneur de Stalle fut Guillaume van Hamme, bourgmestre de Bruxelles en 1681, 1682 et 1691. Il habitait le nouveau château de Stalle : actuellement le Papenkasteel. Il fut fait baron en 1686.

- Le dernier seigneur de Stalle fut le vicomte Jérôme Balthazar de Roest d'Alkemade, époux de Dame Maria Anne Sirejacobs, qui fit sa joyeuse entrée à Stalle le 25 mai 1779; réception triomphale dont il nous reste une description.

- La chapelle de Stalle, merveilleux vestige de cette seigneurie, date dans sa forme actuelle du XVe siècle et contient les obits de Guillaume van Hamme et du vicomte de Roest d'Alkemade.

Couvent de Botendael.

- La première mention de ce lieu date de 1258, c'est déjà un ermitage.

- En 1467 Philippe Hinckaert, chambellan de Charles le Téméraire, cède le terrain à Isabelle de Portugal, qui y fait ériger un couvent de Récollets.

- Le bienheureux Thierry Coelde est "Gardien" du couvent en 1487-1503 et 1507.

- En 1579 les "Gueux" dévastent et incendient Boetendael.

- En 1604 l'Infante Isabelle fait restaurer le couvent et y revêt l'habit des Clarisses.

- En 1705 Roger Wauthier van der Noot y fait ériger un mausolée de marbre; celui-ci se trouve actuellement à Saint Job.

- En 1798, le couvent est sécularisé et mis en vente par la Révolution Française. Tous les bâtiments seront détruits; seul le hêtre pourpre au centre de la propriété Brugmann nous rappelle ces temps révolus. Quelques vestiges vous sont présentés à l'occasion de notre exposition.

Forêt de Soignes .

Du XIIe au XVIIIe siècle la forêt de Soignes couvrait une grande partie de l'actuel territoire d'Uccle. La forêt de Soignes était domaine ducal et sa portion uccloise portait le nom de "Heegde". Les intérêts des ducs de Brabant étaient défendus par le Maître Forestier pour ce qui était des dégâts et délits commis dans la forêt, et par le Grand Veneur pour les délits de chasse. Ces deux postes importants furent souvent confiés à des seigneurs ucclois. Furent "Maître Forestier" : Philippe et Henri Hinckaert (1405 à 1467); Wauthier de Carloo (1481 à 1489); Thierry et Jean van den Heetvelde (1489 à 1522), Quintin van der Noot (1522 à 1551). Furent "Grand Veneur" : Jean Hinckaert (1418 à 1467); Philippe Hinckaert (1467 à 1472) et Jean de Witthem de Beersel (1577 à 1581). Un personnage comme Philippe Hinckaert trouverait sa place dans plusieurs chapitres de l'histoire d'Uccle et environs : il fut seigneur de l'Hof ten Hove actuelle Ferme Rose, donateur du couvent de Boetendael, Grand Veneur de Brabant pour la Forêt de Soignes et il épousa Gasparine de Witthem fille du seigneur de Beersel.

Environs d'Uccle .

L'histoire d'Uccle est intimement liée à celle de ses environs. La paroisse d'Uccle englobait sous l'ancien régime Boetendael et Droogenbos.

La chapelle de Stalle et l'église St Pierre étaient placées sous la juridiction de l'abbesse de Forest. Les seigneurs de Beersel s'alièrent souvent à des seigneurs d'Uccle : Henri de Stalle fut l'un des premiers seigneurs de Beersel, sa fille Marie épousa Jean de Witthem dans la famille duquel entra dès lors cette seigneurie; Gasparine de Witthem épousa le fameux Philippe Hinckaert. Linkebeek et Rhode St Genèse méritent aussi notre intérêt.

Du XIXe siècle à nos jours.

C'est l'histoire contemporaine de notre commune. Plusieurs souvenirs récents seront présentés à notre exposition : collier, sabre et canne de l'Ordonateur des inhumations, drapeaux de sociétés folkloriques disparues, souvenirs des chasseurs de Prinkères, ancienne plaque de tram etc...

INLEIDING TOT DE GESCHIEDENIS VAN UKKEL

De eerste archiefstukken waarin er van Ukkel sprake is dateren uit de XIIde eeuw. In 1795 wordt Ukkel door de Franse revolutie tot Gemeente opgericht, door samensmelting van de volgende, tot dan toe van elkaar onafhankelijke gebieden :

- 1) het dorp Ukkel, domein van de Hertogen van Brabant,
- 2) de heerlijkheid Carloo,
- 3) de heerlijkheid Stalle,
- 4) het klooster van Boetendael,
- 5) een gedeelte van het Zoniënbos.

De geschiedenis van Ukkel kan in drie perioden ingedeeld worden

- voor de XIIde eeuw : geen werkelijke geschiedenis bij gebrek aan archiefstukken.
- van de XIIde tot de XVIIIde eeuw : geschiedenis verdeeld over vijf grote hoofdstukken,
- van de XIXde eeuw tot heden : verenigde geschiedenis van de gemeente Ukkel.

Voor de XIIde eeuw.

Bij gebrek aan documenten is ons over de geschiedenis van Ukkel niets positiefs bekend. Er blijft ons alleen een weliswaar bijzonder aardige legende. In 804 komt Paus Leo de IIIde, vergezeld van Karel de Grote, de Sint-Pieters kerk te Ukkel inwijden. Carloo zou de herinnering oproepen aan de keizer, Calevoet = Karel-te-Voet aan het feti dat de doorluchtige reizigers sommige plaatsen te voet moesten doorwaden, Stalle ten slotte aan de plaats waar ze hun paarden stalden.

Ukkel, hertogelijk dorp.

Van het bestaan van een kerk eerst in 1105 gewag gemaakt. Het dorp, dat afhangt van de Hertogen van Brabant, strekt zich kronkelend uit tussen de machtige heerlijkheden Stalle en Carloo. In de XIIIde eeuw wordt het de zetel van de Schepenraad van Ukkel, wiens rechtsgebied zich over een groot gedeelte van Brabant uitstreckte en die tot in 1795 bleef voortbestaan. De heer Vanderkindere is de neming toegedaan, dat het graafschap Brussel de naam van Graafschap Ukkel had moeten krijgen ten tijde toen Ukkel de Hoofdplaats van Brussel was. De eerste Ukkelse schepenen wiens namen ons bekend zijn leefden in de XIIde eeuw. Nadat zijn invloed was gaan tanen, werd de Schepenraad van Ukkel in 1431 door Filips-de-Schone gereorganiseerd.

De heerlijkheid Carloo.

Op de plaats waar zich thans het St-Jobsplein bevindt zullen achtereenvolgens drie kastelen oprijzen. De kasteelheren behoren tot de grote stamfamilies : Carloo, Meerte, Hinckaert, van den Heetvelde, van der Noot.

De geschiedenis van de heerlijkheid wordt opgeluisterd door enkele grote figuren :

- In 1209 duikt de naam Carloo voor het eerst op in een akte.
- Ettelijke leden van deze familie brachten het tot schepenen van Ukkel of van Brussel : Wouter I (1237-1250), Wouter II (1297-1299), Jans II (1426-1434-1440).

- Werden eveneens schepenen van Brussel : Jean Meerte (1441-1442-1454) en Peeter van den Heetvelde (1465-1466, 1470/1, 1476/7, 1481/2), andere heren van Carloo.

- Diederick van den Heetvelde werd Bosmeester van Brabant (1489-1505 en 1514-1522). Hij liet rond 1520 het tweede kasteel van Carloo bouwen en was raadsheer van Filips-de-Goede, vervolgens van Keizer Karel.

- In 1568 probeert Gaspard van der Noot, die het voor de Graaf van Egmont opneemt, de Hertog van Alba te vermoorden. Verbannen, wordt hij de eerste Rittmeester van het Geuzenleger onder Willem van Oranje.

-In 1650 laat Gilles van der Noot zijn heerlijkheid met grensstenen afbakenen. Op die wijze zijn de juiste grenzen ons bekend geworden.

- In 1696 ontvangt Roger Wauthier van der Noot in zijn kasteel van Carloo Gouverneur Maximiliaan Emmanuel van Beieren naar aanleiding van het doopsel van zijn zevende zoon. Hij had in 1665 het derde kasteel van Carloo laten optrekken.

- Onder Jan Jozef Filips Junior wordt het derde kasteel tijdens de Brabantse onwenteling door Oostenrijkse troepen in brand gestoken.

De heerlijkheid Stalle.

Tenminste zeventien families schonken Stalle een of meer Heren. Wij zullen er ons hier mee vergenoegen de grote gebeurtenissen uit de geschiedenis van de heerlijkheid in herinnering te brengen.

- De familie van Stalle, die reeds in de XIIde eeuw bekend is, schijnt door bastaardschap af te stammen van de graven van Leuven die later Hertogen van Brabant werden.

- Vier Florents van Stalle volgen elkaar van vader tot zoon op in de XIVde eeuw : twee ervan werden schepen van Brussel, een werd wapengezel van Graaf Jan III van Brabant.

- Stalle kende zijn gouden tijdperk onder Walter van Kersbeke; het bezit van dan af zijn eigen schepenraad.

- Het eerste kasteel van Stalle bevond zich op de plaats van het huidige domein Allard, niet ver van de kapel van Stalle.

- De meest roemruchtige heer van Stalle was Willem van Hamme, burgmeester van Brussel in 1681, 1683 en 1691. Hij bewoonde het nieuwe kasteel van Stalle, thans het Papenkasteel. Hij werd in 1686 tot de stand van Baron verheven.

- De laatste heer van Stalle was burggraaf Jeroen Balthazar de Roest d'Alkemade, echtgenoot van Vrouwe Anne Maria Sirjacobs, die haar blijde intocht in Stalle deed op 25 mei 1779. Er is ons van dit grootscheepse onthaal een beschrijving gebleven.

De kapel van Stalle, prachtig overblijfsel van deze heerlijkheid, dateert in haar huidige vorm uit de XVde eeuw en bevat de obiit van Willem van Hamme en van Burggraaf de Roest d'Alkemade.

Het klooster van Boetendael.

De eerste vermelding van deze plaats dateert van 1258 : het is toen reeds een kluizenaarsoord. In 1467 staat Filips Hinckaert, kamerheer van Karel de Stoute, het terrein af aan Isabella van Portugal die er een Recollettenklooster laat bouwen.

De Gelukzalige Dirk Coelde is gardiaan van het klooster van 1487 tot 1503 alsmede in 1507. In 1579 wordt Boetendael door de Geuzen verwoest en in brand gestoken. In 1604 laat de Infante Isabella het klooster herstellen en neemt er het gewaad van de Klarissen aan. In 1705 laat Roger Wauthier van der Noot er een marmeren mausoleum bouwen, dat zich thans te St-Job bevindt.

In 1798 wordt het klooster door de Franse revolutie verbeurd verklaard en verkocht. Alle gebouwen worden vernield; alleen de statige rode beuk midden in het Brugmann domein herinnert nog aan deze lang vervlogen tijd. Enkele overblijfselen werden ter gelegenheid van deze tentoonstelling bijeengebracht.

Het Zoniënbos.

Tussen de XIIde en de XVIIIde eeuw overdekte het Zoniënbos een groot gedeelte van het huidige grondgebied van Ukkel. Het Zoniënbos was hertogelijk domein en het Ukkelse gedeelte droeg de naam "Heegde".

De belangen van de Hertogen van Brabant werden verdedigd door de Bosmeester voor alles wat in het bos bedreven schade en misdrijven betrof, en door de Jachtmeester voor alles wat met de jacht verband hield.

Deze twee belangrijke functies werden vaak aan Ukkelse heren toevertrouwd. Bosmeester waren Filips en Hendrik Hinckaert (1405 tot 1467), Wouter van Carlbo (1481 tot 1489), Diederik en Jan van den Heetvelde (1489 tot 1522), Quinten van der Noot (1522 tot 1551). Waren Jachtmeester Jan Hinckaert (1418 tot 1467), Filips Hinckaert (1467 tot 1472) en Jan van Witthem van Beersel (1577 tot 1581).

Een personage als Filips Hinckaert zou zijn plaats vinden in verschillende hoofdstukken van de geschiedenis van Ukkel en omgeving. Hij was heer van het Hof ten Hove, de huidige "Ferme Rose" schenker van het klooster van Boetendael, Groot Jachtmeester van Brabant voor het Zoniënbos en ten slotte echtgenoot van Gasparine van Witthem, dochter van de heer van Beersel.

Omstreken van Ukkel.

De geschiedenis van Ukkel is nauw met die van de omstreken verstrengeld. De parochie Ukkel omvatte onder het ancien régime Boetendael en Droogenbos.

De kapel van Stalle en de St Pieterskerk stonden onder de rechtsbevoegdheid van de abdis van Vorst. De heren van Beersel verbonden zich vaak met die van Ukkel : Hendrik van Stalle was een der eerste heren van Beersel, zijn dochter Maria huwde met Jan van Witthem aan wiens familie deze heerlijkheid dienvolgens toekwam. Gasparine van Witthem trad in de echt met de bekende Filips Hinckaert. Ook Linkebeek en St Genesius-Rode verdienen onze aandacht.

Van de XIXde eeuw tot heden.

Op deze tentoonstelling zijn een aantal herinneringen samengebracht uit de recente geschiedenis van Ukkel : het halssnoer, de sabel en de staf van de ceremoniemeester voor de begrafenisser, vaandels van verdwenen folkloristische verenigingen, herinneringen aan de Prinkeer-Jagers, een oude tramplaat, enz..

J. DECONINCK

UCCLE ET SES ENVIRONS AUX PERIODES PREHISTORIQUES, ROMAINES , ET FRANQUES;

I. La Préhistoire

Si jusqu'à présent aucun vestige paléolithique n'a été signalé dans la région, il n'en est pas de même pour la période mésolithique (environ 10.000 à environ 2.600 avant J.C.). En effet M. Claes découvrit vers 1940, au Neckersgat, un grand nombre de silex taillés de cette époque. Ceux-ci se caractérisent par leur petites dimensions (microlithes) (pièces 1 à 3). L'époque néolithique (environ 2.600 à environ 1.600 avant J.C.) a quant à elle laissé des traces très importantes dans toute la région. Les premières furent signalées vers 1885 par G. Cumont qui découvrit de grandes quantités d'objets en silex taillés et polis à Uccle-Verrewinkel et à Rhode-St-Genèse, en tout 4.410 pièces (pièces 4 à 6).

Par la suite d'autres concentrations furent signalées en d'autres points et notamment à Essebeek près de Hal. A cet endroit, profitant des travaux de l'autoroute de Mons, notre cercle a pu récolter une quinzaine d'objets et de nombreux éclats (pièce 7). A l'âge du bronze, (environ 1600 à environ 700 avant J.C.) nous ne pouvons attribuer qu'une urne trouvée avenue Cogen. De l'âge du fer (environ 700 avant J.C. jusqu'au début de notre ère), nous possédons quelques fragments de poterie décorée, découverts par M. Claes au Neckersgat (pièce 8).

2. La période romaine

Sous la période romaine, un établissement assez important a dû exister à Stalle. De là provient sans doute l'urne qui fut découverte lors de la construction du chemin de fer de Luttre. (pièce 9). Au Fort-Jaco, G. Cumont découvrit un petit bracelet de bronze (10). Au Groeselenberg, Delheid découvrit des débris d'urnes et de vases romains (11).

Au Neckersgat M. Claes découvrit une monnaie d'Auguste, deux fibules, une fusafolle et divers tessons (13). Par ailleurs notre cercle a eu l'occasion de fouiller une cave de cette époque à Buizingen. On y découvrit, outre de nombreux débris, un certain nombre de tuiles entières (14), des fragments de meule (15), un fragment de dalle d'hypocauste (16), divers tessons (12), et une grande quantité de morceaux de grès verts cambriens, taillés et parfois polis, dénotant l'existence d'une fabrication de pierres à aiguiser (17). Ajoutons que des vestiges d'époque romaine furent encore signalés dans les fondations de l'ancienne église d'Huizingen, au Sollemberg (Lot), sur la rive gauche de la Senne (Lot) et à Meigemheide.

3. La période franque

De la période franque, nous possédons peu de choses. Des tombes furent découvertes près du Zeecrabbeweg. Par ailleurs des tessons carolingiens furent découverts au Groeselenberg (18).

J.M. Pierrard.

UKKEL EN OMGEVING IN DE ROMEINSE EN FRANKISCHE PREHISTORISCHE TIJDPERKEN.

---

1. De Voorschiedenis

Werd er tot dusver geen enkel paleolithisch overblijfsel in de streek gesignaleerd, dan is het anders gesteld met de mesolithische periode (nagenoeg 10.000 tot ongeveer 2.600 voor Kristus). Rond 1940 ontdekte de h. Claes in het Neckersgat een groot aantal geslepen silexen uit dit tijdperk. Kenmerkend zijn hun kleine afmetingen (microliethen) (1 tot 3). Het neolithisch tijdperk heeft in heel de streek belangrijke sporen nagelaten. De eerste werden gesignaleerd rond 1885 door G. Cumont die te Ukkel-Verrewinkel en te Sint-Genesius-Rode grote hoeveelheden geslepen en gepolijste voorwerpen in silex ontdekte, samen 4.410 stuks (4 tot 6).

Later werden nog andere vindplaatsen ontdekt, o.a. te Essenbeek bij Halle. Gebruikmakend van de werken voor de autoweg naar Mons heeft onze Kring aldaar een vijftiental voorwerpen en talrijke scherven opgegraven (7).

Tot het bronzen tijdperk (ongeveer 1600 tot ongeveer 700 voor Kristus) behoort alleen een urn, gevonden Goghenlaan. Uit het ijzertijdperk (ongeveer 700 voor Kristus tot aan het begin van onze tijdrekening) bezitten we enkele versierde potscherven, door M. Claes ontdekt in het Neckersgat (8).

2. Het romeinse tijdperk

Onder het romeins tijdperk heeft te Stalle een vrij belangrijke nederzetting moeten bestaan. Van daar is waarschijnlijk afkomstig de urn die bij het aanleggen van de spoorweg naar Luttre ontdekt werd (9). Bij Fort Jaco vond G. Cumont een kleine bronzen armband (10). Bij het Neckersgat vond M. Claes een munt uit de tijd van Augustus, twee mantelspelden, een spinschijfe en enkele potscherven (13).

Zijnerzijds had onze kring de gelegenheid te Buizingen een kelder uit die periode op te graven. Benevens talrijke scherven, werden er een aantal hele dakpannen (14), stukken van molenstenen (15), een brokstuk van een hypocaustum tegel (16), een aantal scherven en een grote hoeveelheid geslepen en soms gepolijste stukken groene cambresiaanse zandstenen opgegraven. Laatst genoemde stenen blijken erop te wijzen dat zich hier een werkplaats voor het verwaardigen van slijpstenen bevond (17). Overblijfselen uit het romeins tijdperk werden ook nog gesignaleerd in de grondvesten van de oude kerk te Huizingen, in de Sollemberg(Lot), op de linkeroever van de Zenne (Lot) en te Meigemheide.

3. De Frankische periode

Uit het Frankisch tijdvak bezitten we vrijwel niets. Graftomben werden gevonden bij de Zeecrabbeweg. Karolingische potscherven werden ontdekt in de Groeselenberg (18).

J.M. Pierrard.

INTRODUCTION AU FOLKLORE D'UCCLE

Pour beaucoup le Folklore n'est qu'une branche mineure de l'Histoire, même pour certains il n'est qu'une distraction relevant de la société de Vogel-Pick, des concours de fumeurs de pipe ou d'autres distractions de Grand'Papa.

Cependant lorsque l'on examine la question d'une manière objective, on doit reconnaître que le Folklore plonge ses racines profondément dans le passé et qu'il est une des raisons de la persistance des caractéristiques d'une race.

Combien de traditions conservées soigneusement de père en fils ne sont-elles pas la preuve de la pérennité même de la Nation ? Ces traditions, ces manifestations, ces processions, ces fêtes, ces jeux sont la preuve du désir latent en nous de continuer à vivre dans le même esprit que nos ancêtres; elles n'empêchent nullement de suivre le progrès et savent s'y adapter parfaitement, en en créant même de nouvelles. Bien que moins célèbres que les Gilles de Binche ou d'ailleurs, que la Fête des Chats d'Ypres, que le Carnaval d'Eupen etc..les Chasseurs de Prinkères ou la renommée Foire au bétail de St Job, les nombreuses sociétés de musiques d'Uccle et autres cercles d'Agrément sont bien connus même hors de notre Commune, qui peut se vanter également de posséder encore sur son territoire des établissements et des bâtiments anciens tels que le Cornet, le Spijtigen Duivel, le Hoef, le Misverstand etc. et il est à espérer que grâce aux efforts conjugués de notre Administration Communale et de notre Cercle nous puissions les conserver encore bien longtemps.

C'est pour cette raison que nous invitons tous les Ucclois, et particulièrement la jeunesse, à venir voir et admirer les souvenirs que l'amabilité de nombreux membres nous ont permis d'exposer.

P. Léonard.

INLEIDING TOT DE UKKELSE FOLKLORE

Voor velen is de Folklore slechts een minderwaardige tak van de Geschiedenis. Sommigen zien er niets meer in dan een gezapig tijdverdrijf voor mensen met belangstelling voor vogelpikwedstrijden, pijprokerswerdatrijden en soortgelijke vermakelijkheden uit grootvaders tijd. Wanneer men echter de kwestie objectief bekijkt, moet men toegeven dat de folklore diep in het verleden wortelt en een van de aspecten is waarin de kenmerken en eigenschappen van een ras zich vereeuwigen. Klinken in sommige zorgvuldig van vader op zoon overgeleverde tradities niet de oerklanken van de volksaard door ?

In deze overleveringen, feestelijkheden, processies en volksspelen sluimert ons verlangen om voort te leven overeenkomstig de geest van onze voorvaderen. Ze beletten niemand met zijn tijd mee te gaan, passen zich aan de evolutie aan en zijn helemaal niet wars voor vernieuwing. Ofschoon niet zo vermaard als de Gilles van Binche of elders, het Ieperse Kattenfeest of de Eupense Karnaval,

genieten de Prinkeersjagers, de veemarkt te St-Job, de talrijke Ukkelse muziekmaatschappijen en andersoortige verenigingen ruime bekendheid, ook buiten de grenzen van onze gemeente. Deze kan er bovendien prat op gaan op haar grondgebied nog oude gebouwen en woonsten te bezitten zoals het Hof ten Horen, de Spijtigen Duvel, de Hoef, het Misverstand, enz.. Het is onze hoop dat we deze nalatenschap van onze voorouders, dank zij de veseende inspanninge van het Gemeentebestuur en van onze Kring, nog lang ongeschonden zullen kunnen bewaren.

In dit perspectief nodigen we alle bewoners van Ukel, inzonderheid de jongeren, uit op de tentoonstelling van herinneringen uit het verleden welke leden van de kring zo vriendelijk tot onze beschikking hebben gesteld.

P. Léonard.

NOTRE EXPOSITION 1968

Notre Cercle n'existait pas encore depuis un an lorsque notre Conseil d'Administration décida d'organiser une exposition afin de faire connaître son existence et ses objectifs au grand public. Le thème choisi "Uccle à travers les âges" devait couvrir l'éventail complet de nos activités.

Pour atteindre ce but il nous fallait toucher à tous les sujets d'intérêt sans approfondir aucun d'entre eux, afin de réserver la possibilité d'organiser ultérieurement des expositions spécialisées et plus complètes sur chacun de ces sujets : Archéologie, Folklore, Forêt de Soignes, Seigneurie de Carloo, Art religieux, etc...

Nous nous sommes efforcés de respecter ces directives et espérons avoir pu intéresser nos visiteurs. Et qui sait...si nous avons pu éveiller en quelques uns d'entre eux le désir de se joindre à nous, nous serions payés et au-delà des efforts consentis à l'organisation de cette exposition.

Jean Deconinck
Vice-Président du Cercle.
Responsable de l'organisation de l'exposition.

VITRINE I- ARCHEOLOGIE

Périodes Préhistoriques, Romaine et Franque

A. Epoque mésolithique.

1. Ensemble de microlithes (triangles, trapèzes, lames) provenant du Neckersgat
2. Ensemble de grattoirs, même provenance.
3. Nuclei et éclats de débitage, même provenance. (Coll. M. Claes).

B. Epoque néolithique.

4. Outils néolithiques provenant de Verrewinkel (Coll. Cumont au Musée Curtius (Liège)
  - a) Tranchet   b) Hache polie   c) Petite hache   d) Grattoir-racloir
  - e) Racloir   f) Fragment de polissoir   g) Lame de scie   h) Grattoir
  - i) Eclat triangulaire   j) Grattoir
5. Outils en silex provenant du Verrewinkel et de l'avenue Dolez (Musées Royaux d'Art et d'Histoire, Bruxelles).
6. Outils en silex provenant d'Uccle et de Rhode-St-Genèse (Coll. M. Claes).
7. Outils en silex provenant d'Essembeek (Coll. du Cercle).
  - a) Fragment de hache polie, réutilisé   b) Couteau   c) Deux grattoirs
  - d) Quatre fragments de lame   e) Eclats retouchés.

C. Age du fer.

8. Tessons de l'âge du fer, provenant du Neckersgat (Coll. M. Claes).

D. Epoque romaine.

9. Urne provenant du chemin de fer Bruxelles-Luttre (M.R.A.H.).
10. Bracelet provenant du Fort-Jaco (M.R.A.H.).
11. Tessons provenant du Groesselenberg (M. R.A.H.).
12. Tessons provenant de Buizingen (Fouilles du Cercle).
13. Objets provenant du Neckersgat (Coll. M. Claes).
  - a) Monnaie d'Auguste.   b) Deux fibules   c) Boucle
  - d) Fusaïole (poids de métier à tisser).   e) Tessons divers.
14. Tuiles romaines (tegulae et imbrices) découvertes par le Cercle à Buizingen.
15. Fragments de meules découvertes à Buizingen (C.A.P. de Bruxelles).
16. Fragments de dalle d'hypocauste découvert à Buizingen (C.A.P. de Bruxelles).
17. Ebauches de pierres à aiguiser et polissoir provenant de Buizingen (C.A.P. Bruxelles).

F. Epoque carolingienne.

18. Tessons provenant du Groesselenberg. (M.R.A.H.).

G. Carte.

19. Uccle Archéologique par M. E. Sonveaux.

VITRINE 2 - UCCLE-CENTREA. Echevinage d'Uccle .

20. Livre des coutumes et lois de la ville de Bruxelles. 1657 (Archives Com. D'Uccle; service des Beaux-Arts).
21. Armoiries des seigneurs de Carloo, des seigneurs de Stalle et d'échevins d'Uccle à des dates très anciennes. Extrait de : Contribution à l'histoire de la commune d'Uccle, par D.E. Sire Jacob. (idem)
22. Reproductions de sceaux : Stalle/Overhem, Boetendael, échevinage d'Uccle (idem).
23. Empreunte du sceau de l'échevinage d'Uccle (Coll. J. Deconinck).
24. Philippe-le-Bon réformateur de l'Echevinage d'Uccle en 1431 (idem).
25. Armoiries des premiers échevins d'Uccle (idem).

B. Uccle avant le XIIIe siècle.

(Coll. J. Deconinck).

26. Charlemagne à Carloo. Planche.
27. Charlemagne à Stalle. Planche.
28. Charlemagne à Calevoet. Planche.
29. Charlemagne. Figurine.

C. Uccle du XIIIe au XVIIIe siècles.

30. Le moulin du Neckersgat. Oeuvre de Madame Walkiers.
31. Carte enluminée d'Uccle, par Madame Van Riet.
32. Carte des seigneureries d'Uccle, par J. Deconinck.
33. Carte des voies de communications d'Uccle, par M. Maziers.

D. Uccle du XIXe siècle à nos jours.

(Archives Com. d'Uccle, service des Beaux-Arts).

34. Collier de l'Ordonateur des Inhumations de la Commune (± 1890 à 1930).
35. Canne de l'Ordonateur des Inhumations.
36. Sabre de l'Ordonateur des Inhumations.
37. Chapelle de Calevoort par de la Barrière, 1823. (Coll. Henri-Jaspar).
38. Tableau commémoratif des Militaires de Carloo-St-Job, tombés au Champ d'Honneur pendant la guerre 1914-1918. (Coll. M. de Hertogh).

VITRINE 3 - STALLEA. Seigneurs de Stalle - Figurines et Sceaux

(Coll. J. Deconinck).

39. Seigneur de Stalle au XIIIe siècle.
40. Bannière de Stalle au XIIIe siècle.
41. Héraut d'armes de Stalle au XIIIe siècle.
42. Florent de Stalle au XIVe siècle.
43. Sceau des seigneurs de Stalle au XIVe siècle.
44. Sceau des de Kersbeek-Stalle au XVe siècle.
45. Sceau des seigneurs de Stalle au XVIIIe siècle. De Roest d'Alkemade-SireJacob (Coll. Mademoiselle SireJacob).

B. Scènes de l'histoire de Stalle.

46. Château de Stalle et ses seigneurs : Stalle, Kersbeek, de Mérode, van Hamme, van der Noot, de Roest d'Alkemade.
47. Bivouac à Stalle en 1708. Les troupes de l'Electeur Maximilien Emmanule de Bavière, en route pour aller assiéger Bruxelles bivouaquent à Stalle.
48. Le Meiboom à Stalle en 1762. Le souvenir de cet évènement nous a été conservé grâce au procès intenté par l'Abbesse de Forest à qui l'arbre, un magnifique bouleau, avait été volé.

49. Carrosse de la Joyeuse entrée à Stalle des derniers seigneurs : le vicomte de Roest d'Alkemade et son épouse Sirejacob en 1779.
50. Le vicomte de Roest d'Alkemade et son épouse partent à la chasse au faucon. La scène se déroule vers les années 1780.

C. Divers.

51. Photo du château Allard, emplacement de l'ancien château de Stalle (Coll.G. Meert).
52. Stalle à la fin du XVIIe siècle. Gravure de Hans Collaert. Cette gravure a inspiré le "Bivouac à Stalle". (Archives Com. d'Uccle).
53. Le hameau de Neerstalle. Gravure de Hans Collaert (Idem).
54. Le château de Stalle, actuellement "Papenkasteel". Gravure de Harrewijn. Armoiries des "Van Hamme-Frankheim". (idem).
55. Obiit de Stalle. Famille van Hamme et apparentés. 1834 (Coll. de Hertogh).
56. Manuscrit du 13 avril 1650. Autorisation du Souverain pour pouvoir vendre la seigneurie de Stalle, par Dame Agnès de Davre, Comtesse douarière de Ste Aldegonde et de Willerval. Bien vendu au Sr Ferdinand Reynbouts. 15 pages (Coll. H. de Pinchart de Liroux).
57. Manuscrit du 5 février 1687. Relief d'un "bempt" sous Stalle par le mambour des enfants de feu Monsieur Jacques Bouton, chevalier, seigneur de Stalle et Overhem 4 pages. (idem).
58. Reproduction de 1695 des armes "Kersbeeck et Stalle". (idem).

VITRINE 4 - CARLOO-SAINT JOB

A. Seigneurs de Carloo - Figurines.

(Coll.J. Deconinck)

59. Seigneur de Carloo au XIIIe siècle.
60. Bannière de Carloo au XIIIe siècle.
61. Héraut d'armes de Carloo au XIIIe siècle.
62. Jean II de Carloo au XIVe siècle.
63. Sceau de Carloo au XIVe siècle.
64. Wouter IV de Carloo au XVe siècle.

B. Seigneurs de Carloo-Planches.

(Coll. J. Deconinck)

65. Les familles seigneuriales de Carloo.
66. Seigneurs de Carloo au XIIIe siècle.
67. Seigneurs de Carloo au XIVe siècle.
68. Seigneurs de Carloo au XVe siècle.
69. Seigneurs de Carloo au XVIe siècle.
70. Seigneurs de Carloo au XVIIe siècle.
71. Seigneurs de Carloo au XVIIIe siècle.

C. Gaspard van der Noot- Planches.

(Coll. J. Deconinck)

72. Armoiries de Gaspard van der Noot.
73. Arbre généalogique de Gaspar van der Noot.
74. Gaspard au service du Roi d'Espagne.
75. Gaspard et les "Gueux".
76. Gaspard, gouverneur d'Ypres.
77. Complot contre le Duc d'Albe.
78. Au service du Prince d'Orange.
79. Mort de Gaspard van der Noot.

D. Scènes de l'histoire de Carloo.

(Coll. J. Deconinck).

80. Château de Carloo et ses seigneurs : le second château de Carloo et bannières de Carloo, Meerte, van den Heetvelde, Gaspard van der Noot, van der Noot, et de Duras.

81. Sceau des "Van den Heetvelde".
82. Sceau des "van der Noot".
83. Construction du second château de Carloo, sous Thierry van den Heetvelde, vers 1520.
84. Les échevins de Carloo au Cornet vers 1660. La cour scabinale de Carloo se réunissait de préférence au Cornet où, d'après les procès-verbaux, on siégeait sous les tilleuls quand le temps le permettait.
85. Réception à Carloo en 1696. A l'occasion du baptême de son septième fils, Roger-Wautier van der Noot reçoit le parrain du nouveau-né, l'Electeur Maximilien-Emmanuel de Bavière. Parmi les invités : Philippe-Evrard van der Noot le 13e évêque de Gand, Philippe-François van der Noot capitaine d'une compagnie libre de 200 wallons, Jean-Joseph van der Noot, qui sera Commandeur des Chevaliers Teutoniques.

E. Divers.

86. Vue de Carloo fin XVIIe siècle. Gravure de Hans Collaert (1545-1622). On y voit le second château de Carloo (Archives Com. d'Uccle).
87. Le troisième château de Carloo. Gravure de Harrewijn; avec les armoiries des "Van der Noot"-Vander Gracht. (idem).
88. Manuscrit Carel van der Noot. Armoiries en couleur. (Coll. de Hertogh).
89. Reproduction du tableau de l'église des Carmes - Wautier V van der Noot et sa famille en costumes héraldiques. (idem).
90. Eau-forte " Cour intérieure du Vieux-Cornet" (Coll. M. Léonard).

VITRINE 5- HISTOIRE RELIGIEUSE- BOETENDAEL

Boetendael

91. Christ du Réfectoire de Boetendael. Gardé pieusement par une ancienne famille uccloise à qui les derniers religieux de Boetendael l'avait donné (Coll. anonyme).
92. Couvent de Boetendael. Gravure par Blockhuizen. Extrait de "Le Roy" (Coll. Rousseaux).
93. Fondation du couvent : le donateur Philippe Hinckaert et la fondatrice Isabelle de Portugal devant la maquette du couvent. (Coll. J. Deconinck).
94. Fragments de toile provenant du plafond d'une salle de l'infirmierie du couvent. XVIIIe siècle; (Coll. G. Meert).
95. Photographie d'un médaillon du même plafond (idem).
96. Photographie du fronton de l'infirmierie du couvent (idem).
97. Photographie de la Vierge de Boetendael (Coll. L. Rousseaux).
98. Photographies des vestiges du couvent en 1952 (Coll. L. Rousseaux).
  - a) Mur du Cloître.
  - b) La ferme.
  - c) Jardin en terrasses.
  - e) Ferme avec auge.
  - d) Auge, VIe station du Chemin de la Croix.
99. "Un héros du Vieux Bruxelles". Le bienheureux Thierry Coelde. 1929. Ouvrage broché édité par St François à Malines. (Coll. L. Rousseaux).
100. Portait du Bienheureux Thierry Coelde, dit de Boetendael, pendant l'épidémie de peste de 1489. (Coll. Y. Lados van der Mersch).
101. Plaquette du 500e anniversaire de la fondation de Boetendael 1467-1967. (idem).

Eglise Catholique.

102. Trois statuettes en bois polychromé du XVIIe siècle. St Roch, St Hubert et Ste Barbe (Coll. M. le Curé de St Job).
103. Attestation de Monsieur van den Berghe, curé d'Uccle St Pierre en faveur de Jacques Laudes, célibataire indigent, âgé de 70 ans et habitant de Carloo, datée du 20 mars 1782. (Coll. H. de Pinchart de Liroux).

EGLISE PROTESTANTE

(Coll. M. le Pasteur E. Braekman).

104. Sceau de Gaspard van der Noot.
105. Photographie du Pasteur Art van Schelven, qui entreprit une oeuvre d'évangélisation à Uccle vers 1850.
106. Photographie de Georges Brugmann, président laïc du Consistoire de l'église du Musée à Bruxelles (Chapelle Royale).
107. Photographie du Pasteur Edouard Pichal (1871-1957) qui exerça son ministère à Uccle de 1904 à 1919.
108. Photographie d'Edith Cavell.
109. Photographie de l'ancien orphelinat protestant "Notre Maison", avenue Coghens; actuellement "Home pour Africains David Livingstone".
110. Clinique protestante rue Xavier de Bue.
111. Maison de "la Mère et l'Enfant" de l'Armée du Salut, chaussée de Droogenbos.
112. Résidence de Suzanne Wesley, rue Beeckman (Home pour vieillards).
113. Dessin du sceau de l'Eglise protestante d'Uccle.

EGLISE ORTHODOXE

(Prêté par le "Conseil de l'Eglise Orthodoxe Russe de St Job").

114. Cadre contenant un projet en couleur de l'Iconostase.
115. Photographie de la cathédrale d'Ostrovo, près de Moscou, dont l'église russe de l'avenue De Fré, est la réplique d'une des annexes.
116. Esquisse et maquette de l'église de l'avenue De Fré.
117. Photographies en couleur de la progression de la construction de l'église.
118. Description de l'Eglise Orthodoxe Russe de l'avenue De Fré.

VITRINE 6- ENVIRONS d'UCCLE : BEERSEL - DROOGENBOS

(Coll. J. Deconinck).

A. Seigneurs de Beersel -Figurines et sceaux

119. Bannière des sires de Witthem au XIIIe siècle.
120. Héraut d'armes des sires de Witthem au XIIIe siècle.
121. Héraut d'armes des ducs de Brabant au XIIIe siècle.
122. Henri III de Witthem, chevalier de la Toison d'Or, en costume de joute. 1491.
123. Ecuyer et destrier d'Henri III de Witthem.
124. Sceau des "de Witthem" en 1422.
125. Sceau des "de Witthem" en 1430.
126. Sceau des "de Witthem" en 1482.
127. Armoiries des "de Witthem" en 1491.
128. Le château de Beersel.

B. Scènes de l'histoire de Beersel

(Coll. J. Deconinck).

129. Mariage Stalle-Witthem en 1357. Henri de Stalle, seigneur de Beersel, donne sa fille Marie en mariage à Jean de Witthem, dans la famille duquel passera dès lors la seigneurie de Beersel.
130. Mariage Stalle-Witthem. Planche.
131. Le château de Beersel et ses seigneurs : Henri de Stalle, Witthem, 's Herrenberg, Charles IV de Lorraine, d'Arenberg et de Mérode.
132. Siège de Beersel par les Bruxellois en 1489. Henri III de Witthem est resté fidèle à Maximilien d'Autriche contre lequel Bruxelles s'est révolté.
133. Retour de chasse au faucon. Henri IV de Witthem rentre à son château de Beersel, après avoir chassé au faucon dans la campagne brabançonne au XVIe siècle.

C. Seigneurie de Droogenbos.

(Coll. H. de Pinchart de Lircoux).

134. Le 17.5.1632- Jean Nicolas du Bois, écuyer, seigneur de Droogenbos, Bohan, Mambre, Moorsele et Steene, gouverneur de la ville de Weert, vend à Henri Verheylewegen, une tette en la "Herstraete" à Droogenbos. 3 pages. Manuscrit.
135. Le 26.7.1698- Le Sieur Jean Alexandre du Bois de Fiennes, écuyer, habitant de

...Bohan sur Lesse, oblige au profit de ses frères et soeurs, la seigneurie de Droogenbos et le moulin "Ten Steene" à Uccle, en garantie d'une somme de 1.600 florins levée du Sieur Théodore Loyens, secrétaire du Conseil Souverain de Brabant. 2 pages.

VITRINE 7- FORET DE SOIGNES

136. "Fête au Vivier d'Oie en présence des Archiducs Albert et Isabelle". Etude du peintre Willem Depauw d'après le célèbre tableau de Denis Van Alsloot (1616). (Coll. M. de Hertogh).
137. "Second Pars Brabantiae" par Guilhelmus Blaeu, d'après M. Florentio à Langren. XVIIe siècle. (Coll. P. Léonard).
138. Carte topographique des Environs de Bruxelles dessinées par l'abbé Mann. (Coll. Henri-Jaspar).
139. Carte des Environs de Bruxelles avec le bois de Soignes. Henri Frickx (1706). (Coll. Henri-Jaspar).
140. Carte de Sanderus "Silva Sonia Vulgo". XVIIe siècle. (idem)/
141. Les Ruines du Prieuré des chanoines augustins de Groenendaël. Litho de De Cloet XVIIIe siècle (Idem).
142. Le Prieuré des Chanoines augustins de Groenendaël, dans la seconde moitié du XVIIe siècle. Gravure de Lucas Vorstermans Jr. Edition de 1724 "Chorographia Sacra Brabantiae de Sanderus". (Idem).
143. Armoiries des Grands-Veneurs des Ducs de Brabant (Coll. J. Deconinck).
144. Armoiries des Maitres Forestiers des Ducs de Brabant (Coll. J. Deconinck).
145. Thierry van den Heetvelde, Maitre Forestier du Duc de Brabant, reçoit le rapport de l'un de ses forestiers (1522), tandis qu'au fond du vallon se profile la tour du second château de Carloo (idem).

VITRINE 8- FOLKLORE

A. Les chasseurs de Prinkères

- Objets provenant de l'Abreuvoir à St Job. Ancien local des Chasseurs de Prinkères.
146. Fanion des Chasseurs de Prinkères, antérieurement déposé au café "Castaknokkele" à Koekelberg.
  147. "Chasseurs de Prinkères au Vieux St Job" par C. De Winter.
  148. "Combat de Hannetons". Aquarelle.
  149. "Un Prinkère", dessin de Serge Kreuz.
  150. Fusil de bois d'un Chasseur de Prinkère.
  151. Plumet de képi d'un Chasseur de Prinkère.
  152. Essai de Bibliographie du Hanneton, par Ed. Macoire et J. Copin (Coll. de Hertogh)

B. Folklore Ucclois.

(Coll. M. de Hertogh).

153. Jeu d'adresse "Les petits soldats" provenant du café "Au bienvenu" à St Job (1900)
154. Série de médailles distribuées à l'occasion des Foires aux Bestiaux et aux expositions Avicoles et Agricoles d'Uccle et de St Job (Coll. de Hertogh et Copin)
155. Arbre généalogique de la famille de Beys depuis 1700 par le Cher Frère Lambert-Simon.
156. Deux plaques de Tram: 9 Rouge- Gare Calevoet- Cimetière de St Gilles (Coll. Musée des Trams à Schepdael)
157. B blanc et bleu- Midi- Bois (idem).

C. Folklore de Beersel et Ruisbroeck . (Coll. Cercle Hist. et Folkl. de Hal).

157. Outils de sabotiers de Ruisbroeck.

a) Toise de sabotier	b) Marteau de bois de sabotier.		
c) Gouge de sabotier	d) Petit couteau.		
e) Traceret	f) Traceret.		
g) Talonnier	h) Hachette.		
i) Doloire	j) Tranchet.		
k) Foret	l) Chevalet	m) Sabots d'enfants	N) Sabots de femmes.
o) Sabot d'homme (brut).			

158. Trois photographies de sabotiers au travail.

Fromagerie à Beersel

159. Série de panners à fromage de formes diverses.

160. Pots de terre pour la préparation du fromage.

161. Photographie d'un séchoir à fromage.

ROMEINSE EN FRANKISCH VOORHISTORISCHE TIJDPERKEN

A. Mesolithis tijdperk.

1. Stel microlithen (drie hoeksvormen, vierhoeksvormen, meslemmers) afkomstig uit het Nekkersgat (Verz. M. Claes).
2. Stel krabbers, zelfde oorsprong (Verz. M. Claes).
3. Kernblokken en scherven, zelfde oorsprong (idem).

B. Neolithis tijdperk.

4. Neolithische werktuigen afkomstig van Verrewinkel (Verz. Gumont uit Curtius Museum te Luik).
  - a) slagbijl   b) gepolijste bijl   c) kleine bijl   d) krabber -schrapper).
  - e) schrapper   f) fragment van polijsteen   g) zaaglemmer   h) krabber
  - i) driehoekige scherf   j) krabber.
5. Silixerwerktuigen afkomstig van Verrewinkel en de Dolezlaan (Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis).
6. Silixerwerktuigen afkomstig uit Ukkel en Sint-Genesius Rode (Verz. M. Claes).
7. Silixerwerktuigen afkomstig uit Essenbeek (Verz. van de Kring).
  - a) gepolijst bijlfragment, opnieuw gebruikt   b) mes   c) twee krabbers
  - d) vier lemmer-fragmenten   e) bewerkte scherven.

C. Ijzer-tijdperk.

8. Potscherven uit het ijzer-tijdperk, afkomstig uit het Nekkersgat (Verz. M. Claes).

D. Romeins tijdperk.

9. Urn gevonden bij opgravingen langs de spoorweg Brussel-Charleroi (K.M.K.G.).
10. Armband gevonden bij Fort-Jaco (idem).
11. Potscherven afkomstig van de Groesenlenberg (idem).
12. Potscherven afkomstig van Buizingen (opdelvingen van de Kring).
13. Voorwerpen afkomstig uit het Nekkersgat (Verz. M. Claes).
  - a) munt uit de tijd van Augustus.   b) twee fibula's (mantelspelden)   c) gesp
  - d) spinrokjes (gewicht van weefgetouw)   e) allerlei potscherven.
14. Romeinse dakpannen gevonden door de Kring te Buizingen (C.O.O. Brussel).
15. Stukken van molenstenen gevonden te Buizingen (C.O.O. Brussel).
16. Fragment van vloertegel van hypocaust gevonden te Buizingen (C.O.O. Brussel).

F. Karolingis tijdperk.

18. Potscherven afkomstig van de Grosselenberg (K.M.K.G.).

G. Kaart.

19. Ukkel - Voorhistorische tijdperken, door E. Sonveaux.

RAAM 2- UKKEL CENTRUM

A. Schepenbank van Ukkel.

20. Boek van "Costuijmen ende Rechten der Stadt Brussel" 1657 (Gemeentelijke Archief van Ukkel - Dienst van Schone Kunsten).
21. Wapenschilden van de Heren van Carloo, van de Heren van Stalle en van de Schepenen

van Ukkel van zeer vroege data. In "Contribution à l'histoire de la commune d'Uccle" door E. Sire Jacobs (idem).

22. Reproducties van zegels : Stalle, Overhem, Boetendael, schepenbank van Ukkel (Gemeentelijk Archief van Ukkel).
23. Afdruk van het zegel van de schepenbank van Ukkel (Verz. J. Deconinck).
24. Filips de Goede, hervormer van de schepenbank van Ukkel in 1431 (idem).
25. Wapenschilden van de eerste schepenen van Ukkel (idem).

B. Ukkel voor de XIIIe eeuw. (Verz. J. Deconinck).

26. Karel de Grote te Carloo. Plaat.
27. Karel de Grote te Stalle. Plaat.
28. Karel de Grote te Kalevoet. Plaat.
29. Karel de Grote. Beeldje.

C. Ukkel vanaf de XIIIe tot de XVIIIe eeuw.

30. Nekkersgatmolen. Werk van Mv. Walckiers (Verz. van de Kring).
31. Gekleurde Kaart van Ukkel, door Mv. Van Riet.
32. Kaart van de Ukkelse heerlijkheden door J. Deconinck.
33. Kaart van Ukkelse verbindingswegen, door M. Maziers.

D. Ukkel vanaf de XIXe eeuw tot onze dagen. (Gemeentelijk Archief van Ukkel, Sch.Kunst.)

34. Halsnoer van de Leiden der leraardebestedingen van de Gemeente (1880 tot 1930).
35. Stok van de Leider der teraardebestedingen.
36. Sabel van de Leider.
37. Kapel van Calevoort, door de Barrière, 1823 (Verz. Henri-Jaspar).
38. Gedenkplaat der Militaire van Karlo-St-Job, gedurende de oorlog 1914-1918, op het ereslagveld gesneuveld (Verz. M. de Hertogh).

RAAM 3 - STALLE

A. Heren van Stalle - Beeldjes en zegels (Verz. J. Deconinck).

39. Heer van Stalle in de XIIIe eeuw.
40. Banier van Stalle in de XIIIe eeuw.
41. Wapenheraut van Stalle in de XIIIe eeuw.
42. Floris IV van Stalle in de XIVE eeuw.
43. Zegel van de heren van Stalle in de XVIe eeuw.
44. Zegel van de Kersbeek-Stalle in de XIVE eeuw (Verz. Mej. Sirejacobs).
45. Zegel van de heren van Stalle in de XVIIIe eeuw (De Roest d'Alkemade-Sirejacob).

B. Tonelen uit de geschiedenis van Stalle (Verz. J. Deconinck).

46. Kasteel van Stalle en zijn heren : Stalle, Kersbeek, de Mérode, van Hamme, van der Noot, de Roest d'Alkemade.
47. Bivak te Stalle in 1708. De troepen van de Keizer Maximiliaan Emmanuel van Beieren op weg om Brussel te gaan belegeren bivakerend te Stalle.
48. Meiboom te Stalle in 1762. De gedachtenis van dit gebeuren werd voor ons bewaard, dank zij het proces dat ingespannen werd door de Adbis van Vorst, wiens boom, een prechtige berk, gestolen was geworden.
49. Koets van de Blijde Intrede te Stalle van de laatste heren : Burggraaf de Roest d'Alkemade en zijn echtgenote Sirejacob in 1779.
50. Burggraaf de Roest d'Alkemade en zijn echtgenoot vertrekken op valkenjacht. Het toneel speelt zich af in de jaren 1780.

C. Verscheidene.

51. Foto van het Allard kasteel, terrein van het oude kasteel van Stalle. (Verz.G.Meert).
52. Stalle op het einde van de XVIe eeuw. Gravure van Hans Collaert. Deze ets heeft het "Bivak te Stalle" ingegeven (Arch. Gemeente Ukkel).
53. Het gehucht Neerstalle . Ets van Hans Collaert (idem).
54. Het kasteel van Stalle, thans "Papenkasteel". Gravure van Harrewijn. (idem).
55. Obiit van Stalle. Familie van Hamme en verwanten. 1834 (Verz. de Hertogh).
56. Handschrift van 13 april 1650 : Toelating van de Vorst om de heerlijkheid van Stalle te kunnen verkopen; door Dame Agnès de Davre, Gravin-douariere van Ste Aldegonde en van Willerval. Goed verkocht aan de heer Ferdinand Reijnbouts. 15 bladzijden (Verz. H. de Pinchart de Liroux).
57. Handschrift van 5 februari 1687 : Relief van een "bempt" onder Stalle door de voogd van de kinderen van wijlen de heer Jacobus Bouton, ridder, heer van Stalle, Overhem. 4 bladzijden. (Verz. H. de Pinchart de Liroux).
58. Reproductie van 1695 van de wapens "Kersbeek en Stalle" (idem).

RAAM 4- KARLO- SINT JOB
A. Heren van Karlo - Beeldjes. (Verz. J. Deconinck).

59. Heer van Karlo in de XIIIe eeuw.
60. Banier van Karlo in de XIIIe eeuw.
61. Wapenheraut van Karlo in de XIIIe eeuw.
62. Jan II van Karlo. XIVE eeuw.
63. Zegel van Karlo. XIVE eeuw.
64. Wouter IV van Karlo. XVe eeuw.

B. Heren van Karlo. Platen . (Verz. J. Deconinck).

65. De herenfamilies van Karlo.
66. Heren van Karlo in de XIIIe eeuw.
67. Heren van Karlo in de XIVE eeuw.
68. Heren van Karlo in de XVe eeuw.
69. Heren van Karlo in de XVIe eeuw.
70. Heren van Karlo in de XVIIe eeuw.
71. Heren van Karlo in de XVIIIe eeuw.

C. Kasper van der Noot- Platen. (Verz. J. Deconinck).

72. Wapenschild van Kasper van der Noot.
73. Stamboom van Kasper van der Noot.
74. Kasper in dienst van de Koning van Spanje.
75. Kasper en de Geuzen.
76. Kasper als goeverneur van Ieper.
77. Komplot tegen de hertog van Alva.
78. In dienst van de Prins van Oranje.
79. Dood van Kasper van der Noot.

D. Tonelen uit de geschiedenis van Karlo (Verz. J. Deconinck).

80. Kasteel van Karlo en zijn heren; het tweede kasteel van Karlo en banieren van Karlo : Meerte, van den Heetvelde, Kasper van der Noot, van der Noot en de Duras.
81. Zegels van de familie van den Heetvelde.
82. Zegels van de familie van der Noot.
83. Bouw van het tweede kasteel van Karlo, onder Diederik van den Heetvelde rond 1520.
84. De schepenen van Karlo in de Hoorn rond 1660. De schepenbank van Karlo kwam bij voorhen in de Hoorn samen, waan men naar de notulen, onder de linden zitting hield nammeeer het weder het toelit.
85. Receptie te Karlo in 1696. Ter gelegenheid van het Doopsel van zijn zevende zoon, ontvangt Rogier-Wouter van der Noot de peter van de nieuwgeborene, de Keizer Maximiliaan-Emmanuel van Beieren. Onder de genodigden : Filips-Earard van der Noot, de 13e bisschop van Gent, Filips-Frans van der Noot kapitein van een vrije

compagnie van 200 Walen; Jan-Jozef van der Noot die Commandeur van de Duitse Ridders zal worden.

E. Verscheidene.

86. Zicht op Karlo, einde XVIIe eeuw. Gravure van Hans Collaert (1545-1622). Men ziet er het tweede kasteel van Karlo. (Verz. Archief Gemeente Ukkel).
87. Het derde kasteel van Karlo. Ets van Harrewijn. Met het wapenschild van "van der Noot- van der Gracht" (idem).
88. Handschrift Carel van der Noot. Gekleurd wapenschild (Verz. de Hertogh).
89. Reproductie van de schilderij van de Karmelietenkerk. Wouter V van den Noot en zijn familie in heraldische kledij. (Verz. de Hertogh).
90. "Binnenhof van de Hof ten Horen". Gravure. (Verz. M. Léonard).

RAAM 5 - GODDIENSTIGE GESCHIEDENIS - BOETENDAEL

Boetendael

91. Kristus-beeld uit de refter van het klooster van Boetendael gegeven door de laatst vertrekkende kloosterlingen aan een familie uit Ukkel, waar het beeld met veel eerbied bewaard wordt.
92. Klooster van Boetendael. Gravure door Blockhuizen uittreksel van Le Roy. (Verz. L. Rousseaux).
93. Stichting van het klooster : De gever Filips Hinckaert en de stickster Isabella van Portugal, voor de maquette van het klooster van Boetendael. (Verz. J. Deconinck).
94. Doekfragmenten van de zoldering van een ziekenzaal van het klooster. XVIIIe eeuw. (Verz. G. Meert).
95. Foto van een decoratiemotief van dezelfde zoldering (idem).
96. Foto van het bovenstuk van de ziekenzaal (idem).
97. Foto van O.L.V. van Boetendael (Verz. L. Rousseaux).
98. Foto's van overblijfsels van het klooster in 1952 (Verz. L. Rousseaux).
a) Muur van het klooster ;   b) de hoeve   c) tuin in terrasvorm.
d) Hoeve met eetbak.   e) eetbak, VIe statie van de kruisweg.
99. "Un héros du Vieux-Bruxelles". Le bienheureux Thierry Coelde. 1929. J. Goeyens. Gebrocheerde uitgave door St Franciscus - Mechelen.
100. Portret van de gelukzalige Dirk Coelde, tijdens de pestepidemie van 1489.
101. Brochure over de "500e verjaring van de stichting van Boetendael, 1467-1967. (Verz. Y. Lados van der Mersch).

KATOLISCHE KERK

102. Drie beeldjes in polijhroom, uit de XVIIe eeuw (Heilige Rochus; Heilige Hubertus; Heilige Barbara). (De heer pastoor van St Job).
103. Verklaring van de Heer van den Berghe, pastoor van St Pieter-Ukkel, ten overstaan van Jacques Laudes, behoeftige vrijgezel, 70 jaar oud, en inwoner van Karlo. 20 maart 1782. (Verz. H. de Pinchart de Liroux).

HERVORMDE KERK

(Verz. van de Heer Dominee E. Braekman).

104. Zegel van Kasper van der Noot.
105. Foto van de Dominee Art van Schelven, die een evangelitie opdracht uitvoerde te Ukkel rond 1850.
106. Foto van Georges Brugmann, lekenvoorzitter van het Consistorie van de kerk van het Museum te Brussel (Koninglijke kapel).
107. Foto van de Dominee Edouard Pichal (1871-1957), die zijn zending uitoefende te Ukkel tussen 1904 en 1919.
108. Foto van Edith Cavell.
109. Foto van het oude hervormde wezenhuis "Notre maison" Coghenlaan, nu "Home pour Africains David Livingstone".

- 110. Protestantse Kliniek, Xavier de Buestraat.
- 111. Huis " La Mère et l'Enfant" van het Leger des Heils, steenweg op Drogenbos.
- 112. Residentie Suzanne Wesley, Beeckmanstraat; Ouderlingentehuis.
- 113. Tekening van de zegel van de Hervormde Kerk van Ukkel.

Ortodoxe kerk (Uitgeleend door de Raad der Russisch-Ortodoxe Kerk van St Job).

- 114. Kader met een gekleurde ontwerp van de Iconastase.
- 115. Foto van de dom van Ostrovo, bij Moskou; de Russische kerk van de De Frélaan is een replek van een der bijgebouwen.
- 116. Schets en maquettes van de kerk van de De Frélaan.
- 117. Gekleurde foto's van de bouw van de kerk.
- 118. Beschrijving van de Russisch-Ortodoxe kerk van de De Frélaan.

RAAM 6 - OMGEVING VAN UKKEL- BEERSEL - DROGENBOS

A. Heren van Beersel - Beeldjes en zegels (Verz. J. Deconinck).

- 119. Banier van de heren van Witthem in de XIIIe eeuw.
- 120. Wapenheraut van de heren van Witthem in de XIIIe eeuw.
- 121. Wapenheraut van de Brabantse hertogen in de XIIIe eeuw.
- 122. Hendrik III van Witthem, ridder van het Gulden Vlies; 1491.
- 123. Jonkheer Hendrik III van Witthem.
- 124. Zegel van de heren van Witthem in 1422.
- 125. Zegel van de heren van Witthem in 1430.
- 126. Zegel van de heren van Witthem in 1482.
- 127. Wapenschild van de heren van Witthem.
- 128. De kasteel van Beersel.

B. Tonelen uit de geschiedenis van Beersel (Verz. J. Deconinck).

- 129. Huwelijk tussen de families Stalle en Witthem in 1357. Hendrik van Stalle, heer van Beersel, huwt zijn dochter Maria uit aan Jan van Witthem, wiens familie vanaf dat ogenblik de heerlijkheid van Beersel toekomt.
- 130. Huwelijk Stalle- Witthem,; plank.
- 131. De kasteel van Beersel en zijn heren : Hendrik van Stalle, Witthem, 's Heerenberg, Karel IV van Lotringen, d'Arenberg en de Mérode.
- 132. Belegering van Beersel door de Brusselaars in 1489. Hendrik III van Witthem is trouw gebleven aan Maximilaan van Oosterijk, tegen wie de Brusselaars in opstand waren gekomen.
- 133. Terugkeer van de valkenjacht. Hendrik IV van Witthem keert naar zijn slot van Beersel terug na de valkenjacht op de brabantse buiten in de XVIIe eeuw.

C. Heerlijkheid van Drogenbos.

- 134. 17 mei 1632- Jean Nicolas du Bois de Fiennes, jonkheer, heer van Drogenbos, Bohan, Membre, Moorsele en Steene, gouverneur van de stad Weert, verkoopt aan Hendrik Verheijlewegen, een goed in de "Herstraete" te Drogenbos (3 bl.) Coll. H. de Pinchart de Liroux.
- 135. 26 juli 1698- De heer Jean Alexandre du Bois de Fiennes, jonkheer, inwoner van Bohan sur Lesse, belast ten voordele van zijn broeders en zusters, de heerlijkheid van Drogenbos et de molen "Ten Steen" te Ukkel, als waarborg van de som van 1600 gulden, vorkregen van de Heer Theodore Loyens, secretaris van de Hoge Raad van Brabant (Coll. H. de Pinchart de Liroux).

RAAM 7 - ZONIENBOS

- 136- "Feest te Disdelle", in aanwezigheid van de aartshertogen Albert en Isabella. Studie van de kunstschilder Willem Depauw, volgens de vermaarde schilderij van Denis van Alsloot (1616) (Verz. M. De Hertogh).

137. "Second Pars Brabantiae" door Guilhelmus Blaeu, volgens M. Florentio à Langren. XVIIe eeuw. (Verz. P. Léonard).
138. "Carte topographique des Environs de Bruxelles" door Z.E. Heer Mann getekend. (Verz. Henri-Jaspar).
139. "Carte des environs de Bruxelles avec le Bois de Soignes" door Henri Frickx-1706. (Verz. Henri-Jaspar).
140. Kaart van Sanderus "Silva Sonia vulgo". XVIIe eeuw. (idem).
141. De ruïne van het klooster van Groendendael. Litographie van De Cloet. XVIIIe eeuw. (idem).
142. Het klooster van de Augustijnen Kanuniken van Groendendael tijdens de tweede helft van de XVIIe eeuw. Gravure van Lucas Vorstermans Jr. Uitgave 1724. Chorographia Sacra Brabantiae van Sanderus. (idem).
143. Wapenschild van de Grands Veneurs van de Hertogen van Brabant. (Verz. Deconinck).
144. Wapenschilden van de Wautmeesters van de Hertogen van Brabant (idem).
145. Dierick van den Heetvelde, Wautmeester van de Hertog van Brabant ontvangt het verslag van zijn boswachters (1522)., terwijl de toren van het 2de slot van Karlo zich aftekent op de achtergrond van de vallei (idem).

RAAM 8 - FOLKLORE

A. De Prinkersjagers.

- Voorwerpen afkomstig uit de "Abreuvoir" te St Job, oud lokaal van de Prinkersjagers.
146. Klein vaandel van de Prinkersjagers, voorheen gedeponeed in de herberg "Castaknokkele" te Koekelberg.
147. "Chasseurs de Prinkères au Vieux St Job". Waterverf schilderij door C. De Winter.
148. "Gevecht der Meikevers" Waterverf schilderij.
149. "Un Prinkère", tekening van Serge Kreuz.
150. Houten geweer van een Prinkersjager.
151. Kepipluim van een Prinkersjager.
152. "Essai de Bibliographie du Hanneton" door Ed. Maccoire et J. Copin (Verz. de Hertogh)

B. Ukkelse folklore.

153. Handigheidsspel "De kleine soldaten", afkomstig uit de herberg "Au Bienvenu" te St Job.
154. Medalierreeks uitgedeeld ter gelengheid van de vee-en landbouwjaarmarkten en van de pluimgedierte tentoonstellingen te Ukkel en St Job.
155. Stamboom van de familie "de Beys" sinds 1700, door de Cher Frère Lambert-Simon.
156. Twee tramborden : 9 rood Kalevoet station- Kerkhof van St Gillis en B wit en blauw Zuid-Bos (Verz. AMUTRA).

C. FOLKLORE van Beersel en Ruisbroeck (Coll. van de Geschied-en oudheidkundige Kring van Halle).

157. Voorwerpen klompenmakerij uit Ruisbroeck en Lot.

a) Maat van klompenmaker   b) Hout hamer   c) Guts   d) Mesje   e) Rits
 f) id.   g) Hielmes   h) Bijl   i) Dissel   j) Snijmes   k) Boor
 l) Paard   m) Lage kinderklompen   n) Lage vrouwenklompen   o) Lage mansklompen (niet afgewerkt).

158. Drie fotos van klompenmakers aan het werk.

Kaasfabriek.

159. Reeks kaasmandjes in verschillende vormen.
160. Kleine stenen pot voor kaasbereiding.
161. Foro van een kaasdroger.
-